

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarzy,
jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; $\frac{1}{2}$ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; $\frac{1}{4}$ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 10 cnt., z przesyłką 12 cnt. — Opłata od Ogłoszeń za każdą $\frac{1}{10}$ część strony 50 cnt., za całą stronę czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przesyłać należy najdalej do 20 każdego miesiąca albo do księgarni Gebethnera i Sp. w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.

V. NOWOŚCI. 4.

Kraków, 1 kwietnia 1882.

ALEXANDROWICZ A. Rozbiór chemiczny trzech źródeł wody alkaliczno-słonej jodowo-bromowej w Rabce (Przedruk z XXXV tomu Roczników Towarzystwa nauk. krak.). Kraków, druk. W. Korneckiego, 1882, w 8ce, str. 70.

Archiwum do dziejów literatury i oświaty w Polsce, wydawane przez Komisją do badań tego zakresu przez Wydział filologiczny Akademii umiejętności w Krakowie powołaną, tom II. Kraków, nakł. Akademii umiej., druk. Czasu, 1882, w 8ce większej, str. 1 nl. i 611. 4 złr.

Trzę: Jana z Wielomowie Gawińskiego Pisma pozostałe, wydał dr. Wł. Seredynski (str. 1—252); Tragedya Epaminondy w pięciu aktach, napisana przez ks. Stanisława Konarskiego, z rękopisu biblioteki hr. Branickich suskię wydał dr. Fr. Nowakowski (str. 253—323); Dyalog o Zbigniewie Oleśnickim, wiersz łaciński, wydał ks. Ludw. Piotrowicz (str. 325—362); Statuta Uniwersytetu krakowskiego, wydał i objaśnił dr. J. Szujski (str. 363—408); Metrica nec non liber nationis Polonicae Universitatis Lipsiensis ab a. 1409 usque ad 1600, z rękopisów Uniwersytetu lipskiego wydał dr. St. Tomkowicz (str. 409—467); Odezwa w sprawie wydawnictwa poetów polsko-łacińskich XV i XVI w. z powodu rocznicy śmierci Jana Kochanowskiego (str. 469—471); Bibliografia z zakresu historyi literatury i oświaty w Polsce od czerwca r. 1878 do września r. 1881, przez dra Wł. Wisłockiego (str. 473—611).

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcją P. Chmielowskiego, zeszyt marcowy r. 1882. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większej, str. 401—591.

Trzę: Zygmunt Ławicz i jego koledzy, przez El. Orzeszkową (str. 401—426); Komisye porządkowe cywilno wojskowe wojewódzkie i powiatowe w latach 1790—1792, przez P. Korzona (str. 427—455); Obraz filozofii społeczeńej we Włoszech, przez F. K. (str. 456—472); Nowe szczegóły do życiorysu Klonowicza, przez Józefa Detmerskiego (str. 473—518); Pamiętniki Metternicha, przez K. Jarochowskiego (str. 519—548); Z nauk przyrodniczych, przez St. Kramsztyka (str. 549—559); Rozbiory i sprawozdania: 1. Rocznik pedagogiczny, przez P. C., 2. Al. Hirschberga Przymierze z Francją, przez St. Łukasza, 3. K. Glińskiego Oblakani, przez P. Chmielowskiego; Wrażenia literackie.

BELZA Stanisław. W Danii i z Danii, listy do przyjaciół, oddał do druku Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Ungra, 1882, w 8ce, str. 104, z 5 drzeworytami. 75 kop.

BÉRANGER P. J. Piosnki, przełożył M. Rodoć, wyd. drugie. Lwów, Księgarnia polska, bez wyrażonej drukarni, 1882, w 8ce małej, str. VIII i 129. 1 złr.

Biblioteka najcelniejszych utworów literatury europejskiej pod kierunkiem redakcyi Kłosów, zeszyt lutowy 1882.

Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, w 8ce, str. 545—576 i 81—208.

Trzęś: Dzieje literatury powszechnéj, tom I ark. 36 i 37; Narzeczeńi, przez Alex. Manzonię, tom I ark. 6—13.

— warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcją J. K. Plebańskiego, zeszyt marcowy r. 1882. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 331—488 i 2.

Trzęś: O pełnomocnikach gminnych podług N. ukazu z d. 22 grudnia 1879 r., przez K. Machezyńskiego (str. 331—356); Wilhelm Hondius, nadworny rytmownik dwóch królów polskich, przez Józ. Łoskiego (str. 357—368); Rodzina, dramat w 5 aktach, przez J. I. Kraszewskiego i K. Zalewskiego (c. d., str. 369—399); Książę Bismark jako mowca, przez F. K. (c. d., str. 400—434); O postępie, przez Józ. Żychlińskiego (str. 435—449); Pismienictwo krajowe i zagraniczne: 1. Lavergne-Peguilhena Grundzüge der Gesellschafts-Wissenschaft, przez B. Oczapowskiego, 2. E. Orzeszkowej Widma, przez J. Kotarbińskiego, 3. Ed. de La Barre Duparcę Histoire de Henri III, przez Al. K. (str. 450—467); Wiadomości bieżące; Nekrologie.

BODUEN de Courtenay I. Nielskolko słow o srawnitelnoj grammatikie indoejwropiejskich jazykow. St. Pietburg, 1882, w 8ce, str. 2 nl., 53 i 2 nl.

BOITO Arrigo. Mefistofeles, opera w czterech aktach z prologiem i epilogiem, słowa i muzyka przełożył z włoskiego pod muzykę Maxymilian Radziszewski. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Ungra, 1882, w 8ce maléj, str. 48. 40 kop.

CHOMIŃSKI Alexander. Ostatni list, skreślił Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Ungra, 1882, w 8ce maléj, str. 92. 20 kop.

Ozaspismo Towarzystwa aptekarskiego, pod redakcją dra M. D. Wąsowicza i prof. dra Br. Radziszewskiego, nr. 5 i 6 z 1 i 15 marca 1882. Lwów, druk. J. Dobrzańskiego i K. Gromana, w 8ce, str. 85—100 i 101—116.

Trzęś: O odkryciu i sporządzeniu barwików anilinowych, według dra W. Millera skreślił M. D. W. (5, 6); Pipeta automatyczna

Limousina (5); Przyczynę do sposobu robienia przecików moczowekowych, podał R. Heger (5); Przypadek otrucia ziarnkami nasienia rącznika pospolitego (5); Kronika chemiczno-farmaceutyczna, przez J. F. i M. D. W. (5, 6); Stanowisko dzielsiejsze aptekarza, skreślił D. Schneider (6); Sprawy zawodu aptekarskiego.

DUNAJEWSKI Jul. Ritter von dr. Rede Seiner Excellenz des Herrn Finanzministers gehalten in der 194 Sitzung des Abgeordnetenhauses am 15 Februar 1882. Wien, k. k. Hof- und Staatsdruckerei, 1882, w 4ce, str. 10.

Dziennik ustaw państwa dla królestw i krajów w Radzie państwa reprezentowanych, rok 1881. Wiedeń, c. k. drukarnia nadworna i rządowa, w 4ce, str. XIX i 477. 2 złr. 50 ent.

— ustaw i rozporządzeń dla kraju koronnego księstwa górnego i dolnego Szląska, rocznik 1881. Opawa, druk. A. Pawliczka, 1881, w 4ce, str. VIII i 94.

— ustaw i rozporządzeń krajowych dla królestwa Galicyi i Lodomerji wraz z W. księstwem krakowskiem, rocznik 1881. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 4ce, str. XVI i 164.

Dzwonek, drobiazgi literacko-artystyczne, zebrał Alfabet. Wilno, E. Orzeszkowa i Sp., druk. J. Blumowicza, 1882, w 4ce, str. 26, z rycinami w teście.

Encyklopedia wychowawcza, pod redakcją J. T. Lubomirskiego, E. Stawskiego, S. Przysańskiego i J. K. Plebańskiego, tomu II zeszyt 6 (Bystrzonowski—Chemia). Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Sikorskiego, 1882, w 8ce większej, str. 401—480.

EURYPIDES. Tragedye, przekład Z. Węclewskiego, część II (Tragicy greccy przekładu Z. Węclewskiego, tom III). Poznań, nakł. Biblioteki kórnickiej, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Lebiński), 1882, w 8ce, str. 485. 6 marek.

Ifigenia w Aulidzie; Ifigenia w Taurji; Orestes; Rezos; Cyklop; Hipolit; Elektra.

FEDOROWICZ L. Żytyja pomieszczeni-ja raboczich. St. Pietierburg, 1881, w 8ce, str. 345.

Rozprawa na stopień magistra ekonomii politycznej.

FUUILLET Oktawian. *Historia Paryżanki, powieść z francuskiego, tłómaczona przez J. W...* (Biblioteka powieści, podróży, pamiętników, opowiadań historycznych). Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. K. Pillera, 1882, w 8ce, str. 166. 1 zhr. 20 ent.

FITZ-WILLIAM lord. *Listy protestanta o katolicyzmie w polityce i w społeczeństwie, z francuskiego przełożył Adam Morawski.* Kraków, nakł. tłómacza, druk. Wł. L. Anezyca i Sp, 1882, w 8ce, str. 88. 50 ent.

FREDRO J. A. *Der Mentor, Lustspiel in drei Aufzügen, frei nach dem Polnischen des Grafen.... von Wilhelm Lange (Universal - Bibliothek, 1569).* Leipzig, Ph. Reclam jun., (1882), w 16ce, str. 86. 20 fenigów.

— *Seine einzige Tochter, Lustspiel in einem Aufzuge, nach dem Polnischen des Grafen.... von Wilhelm Lange (Universal - Bibliothek, 1557).* Leipzig, Ph. Reclam jun., (1882), w 16ce, str. 48. 20 fenig.

FRIEDRICH Herm. *Die politische Thätigkeit des Bischofs Otto I von Bamberg, eine Studie zur Geschichte des Investiturstreites, Inauguraldissertation.* Königsberg, Strübig, 1881, w 8ce, str. 65. 1 marka 50 fenig.

GĄSIOROWSKI Casimir A. von. *Ein Beitrag zur reinfectio syphilitica, Inauguraldissertation zur Erlangung der Doctorwürde in der Medicin, Chirurgie und Geburtshülfe an der Universität Jena.* Leipzig, Druck von Frankenstein & Wagner, 1881, w 8ce, str. 22.

HANUSZ J. *Zur Statistik der Declinationsformen im Altpolnischen (Aus dem Archiv für slavische Philologie, Band VI).* Berlin, 1882, w 8ce, str. 25.

HIPLER Fr. dr. prof. *Illustrium viro-rum ad Martinum Cromerum epistolae selectae, ex tabulariis Warmiensibus edidit.... (Index lectionum in lyceo r. Hosiano Brunsbergensi).* Brunsber-

gae, typ. Heyneanis, 1882, w 4ce, str. 24.

HOMER. *Iliada, przełożył wierszem miarowym Paweł Popiel o. p. dr., b. profesor b. Szkoły głównej warszawskiej, wyd. drugie przejrzone przez tłómacza.* Kraków, nakł. tłómacza, G. Gebetner i Sp., druk. Wł. L. Anezyca i Sp., 1882, w 8ce, str. XIV, 1 nl. i 480. 1 zhr. 50 ent.

HOYER H. prof. *Przyczynek do techniki histologicznej (Odbitka z Gazety lekarskiej).* Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1882, w 8ce, str. 10.

JAROSZEWSKI Z. *Wymrażane ziemniaki, kartofle, jako produkt zapasowy, gospodarczy, przemysłowy i wywozowy.* Warszawa, redakcyja „Gospodyni wiejskiej i miejskiej“, druk. Noskowskiego, 1882, w 8ce małej, str. 16. 15 kop.

JEWSTIGNIEJEW. *Żizń i przykluczenia pana Twardowskiego, polskiego kolduna, zaimstwowannoje iz legend i priedanij.* Moskwa, 1882, w 18ce, str. 36.

JEZIORAŃSKI Felix. *Ustawy hypoteczne i przepisy o zatwierdzaniu aktów notaryalnych, obowiązujące w Królestwie polskiem, z objaśnieniami.... b. sędziego sądu apelacyjnego w Królestwie, część I: Prawo o przywilejach i hypotekach z r. 1825 (Biblioteka umiejętności prawnych).* Warszawa, druk. S. Orgelbranda synów, 1882 (1881), w 8ce, str. 290 i 2 nl. 2 ruble.

JOCHER A. *Osadnaja wojna ili ataka i oborona kriepostiej i minnoje isku-stwo, kurs wojennych ucziliszcz. St. Pietierburg, 1882, w 8ce, str. 180 i 12 ark. rysunków.*

Autor syn św. p. bibliografa polskiego, generał i prof. Akademii artyleryjskiej w Petersburgu.

KAMOCKI W. *O tak zwanym gruczole Hardera gryzoniów, podał.... lekarz (Z pracowni prof. W. Hoyera w Warszawie. — Odbitka z tomu IX Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.).* Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 41 i 1 tablica.

KIRKOR A. H. Groby wielkoksiażące i królewskie w Wilnie (Odbitka z Gwiazdy na r. 1882). Warszawa, druk. J. Ungra, 1882, w 8ce małej, str. 48.

— Groby a mohyly předhistorické v Polsce, na Litvé a Rusi, přeložil z polštiny F. Hora (Výňatek ze Slovanského Sborníku r. 1881). Praha, nakl. vlastním, knihtiskárna J. Otty, (1882), w 8ce, str. 28.

KOLBERG Oskar. Lud, jego zwyczaj, sposób życia, mowa, podania, przysłówia, obrzędy, gusta, zabawy, pieśni, muzyka i tańce, serya XV: W. ks. Poznańskie część VII, wierzenia, wyd. z pomocą Akademii umiej. w Krakowie. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. VI, 323 i 1 nl. 3 zlr.

— Pokucie, obraz etnograficzny, tom I. Kraków, nakl. autora, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. IX i i 360, z rycinami podług rysunku Tad. Rybkowskiego. 3 zlr. 20 ent.

KONDRATOWICZ L. Iz . . . D. Minajew. Russkaja myśl nr. 12 z r. 1881, Moskwa, w 8ce, str. 355—360.

Oswobożdenije křištijan; Czto ja mogu narisowat'; Rannij motylok.

— Iz Syrokomli. Nabludatiel peterburski z fewrala r. 1882, w 8ce, str. 35—41.

Illuminacya i Stichotworienije, przełożył Omulewskij.

KORCZYNSKI dr. prof. Über Nitroglyzerin, von . . . in Krakau (Separat-abdruck aus Dr. Wittelshöfers „Wiener med. Wochenschrift“, Nr. 6 1882). Wien, Selbstverlag des Verfassers, Druck der k. k. Wiener Zeitung, 1882, w 8ce, str. 6.

Kosmos, czasopismo polskiego Towarzystwa przyrodników imienia Kopernika, pod redakcyą prof. dra Br. Radziszewskiego, zeszyt II z r. 1882. Lwów, I związkowa druk., w 8ce, str. 49—88.

Treść: Dziesiąte zgromadzenie Towarzystwa; O pojęciu grawitacyi, przez O. Fabiana (str. 56—66); O kinetycznej równowadze płynu jednostajnie wirującego, przez dra L. Birkenmajera (str. 66—71);

Piśmiennictwo: 1. Wiadomości z nauk przyrodniczych, 2. Pamiętnik fizyograficzny, przez J. L. Petelenza (str. 72—79); Kronika naukowa, przez J. Bąkowskiego, A. Witkowskiego i J. Frühlinga; Wiadomości bieżące.

KOSZCZYC W. Wybrańcy losu, powieść, tom I i II (Odbitka z Dziennika pozn.). Lwów, nakl. K. Łukaszczyca, Poznań, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebski), 1881/82, w 8ce małej, str. 1 nl. i 277, 317. 3 zlr. 60 ent.

KOŹMIAN Stanisław. Ślady historycznych wypadków polskich w Zimowej powieści i Burzy Szekspira (Odbitka z tomu XI Roczników Tow. przyj. nauk. pozn.). Poznań, druk. J. I. Kraszewskiego (dr. W. Łebski), 1882, w 8ce, str. 40.

KRAMSZTYK Stanisław. O postaci i ciężarze ziemi, odczyt. Warszawa, druk. Wieku, 1882, w 8ce małej, str. 93. 50 kop.

KRASIŃSKI Zygmunt. Listy do Konstantego Gaszyskiego, z przedmową J. I. Kraszewskiego i portretem autora (Listów Z. Krasińskiego tom I). Lwów, nakl. Gubrynowicza i Schmidta, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce, str. VIII, 341, 2 nl. i 1 nl.

KRASZEWSKI J. I. Wybór pism, wydanie tanie, tom II. Warszawa, nakl. i druk. J. Ungra, 1882, w 8ce małej, str. 324 i 2 nl. 50 kop.

Pamiętniki Jan. Dukl. Ochockiego, część II.

KRAUZE A. Kriticzeskaja ocienka lesoustroitel'nago metoda carstwa polskago. Warszawa, 1881, w 8ce, str. 3 nl., IV, 306, IV i 1 nl. 1 rubel. 75 kop.

KUEHNEL P. Die slavischen Ortsnamen in Meklenburg (Aus Jahrbüchern des Vereins für Meklenb. Geschichte, mit Nachträgen). Neubrandenburg, Brünslow in Comm., 1882, w 8ce, str. 186. 3 marki.

KULISZ P. A. Chutorna poezia. Lwiv, nakl. autora, druk. Tow. im. Szewczenka, 1882, w 12ce, str. 137.

LA BARRE DUPARQ Ed. de. Histoire de Henri III, roi de France et de Po-

logne. Paris, lib. Didier et Ce, Evreux, imp. Hérissé, 1882, w 8ce, str. 398, 16 i portret. 6 franków.

LACHOWICZ Bronisław. Badania nad węglowodorami naftowymi, II: O składnikach galicyjskiego oleju ziemnego, przez asystenta katedry chemii w Uniwersytecie lwowskim (Odbitka z tomu X Rozpraw Wydziału matematycz. Akademii umiej). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 32.

LE FAURE A. de. Le voyage en Tunisie député de la creuse, précedé d'une préface de L. Jezierski, rédacteur en chef du télégraphe. Paris, lib. Garnier frères, imp. Tolmer et Ce, 1882, w 4ce, str. 69, portret i mapa.

LICHTAŃSKI K. L. Zarysy antropozofii czyli teoria i technika należytych wyjść, modus vivendi, humanitarnych stosunków przyrodniczych, etycznych i międzyludzkich, tom I zeszyt 1: Badania wstępne. Warszawa, druk. J. Ungra, 1882, w 8ce, str. 75 i 1 nl. 1 rubel.

LIEBENOW W. Spezialkarte von Mittel-Europa, Sect. 6, 8, 16—19, 29, 41, 53, 65, 66, 79, 80, 93, 94. Hannover, Oppermann, 1882, fol. chromolitogr., 1: 300-000. Po 1 marce.

6. Memel, 8. Tilsit, 16. Hela, 17. Königsberg, 18. Gumbinnen, 19. Suwałki, 29. Augustowo, 41. Białystok, 53. Siedlce, 65. Radom, 66. Lublin, 79. Kielce, 80. Sandomierz, 93. Miechów, 94. Rzeszów.

MACISZEWSKI M. dr. Pomniki Sieniawskich w Brzeżanach (Odbitka z Gazety narodowej). Lwów, nakł. wydawcy, druk. Gazety nar., (Brzeżany, A. Müller i Sp., Kraków, G. Gebethner i Sp.), 1882, w 8ce małej, str. 42. 30 cent.

MAKAROW N. P. Cesariewicz Konstantin Pawłowicz i jego wriemia w Warszawie, oczerki iz wspomnianij starogo Litowca. St. Pietierburg, 1881, w 8ce, str. 29.

MARRENÉ Walerya. Józwa Szymczak, nowella. Warszawa, druk. Wł. Szulca i Sp., 1882, w 8ce małej, str. 40. 20 kop.

MARTYNOW o. T. J. Plan zniesienia kościoła grecko-unickiego w Rosyi, dokument historyczny, przełożony z francuskiego za pozwolenem autora przez X. (wydany przez ks. St. Załęskiego T. J.). Kraków, nakł. i druk. Czasu, 1882, w 8ce, str. VII i 45.

MENDELSBURG Henryk dr. Listy z Wiednia (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 13.

MICKIEWICZ Ad. W album S. B., W album **. Wiestnik Jewropy petersburski z fewrała r. 1882, w 8ce, str. 606—607.

Przekład N. Berga.

MIEROSZOWSKI Stanisł. von Mieroszwice Graf. Ein bosnisches Wappenbuch (Odbitka z Heraldisch-genealogische Zeitschrift, Organ des heraldisch-genealog. Vereins Adler in Wien). Wien, 1881, w 4ce wielkiej, str. 6.

Misyne katolickie, czasopismo ilustrowane miesięczne pod redakcją ks. M. Mycielskiego, zeszyt z 15 marca 1882. Kraków, druk. Czasu, w 4ce, str. 49—72, z rycinami.

Treść: Misyne w Persyi w XVII i XVIII w. pod protektoratem Polski (dok.); Nowa Kaledonia (c. d.); Uwięzienie i oswobodzenie biskupa Riedla (c. d.); Wiadomości bieżące.

MORAWSKI Adam. Bogarodzica, opiekunka dzieci, książeczka do nabożeństwa dla młodzieży obojg płci, wraz z wykładem wiary św. i radami na drogę życia (exemplarze dla chłopców i dziewcząt). Warszawa, nakł. F. Hörsicka, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., (1882), w 64ce, str. 233.

— Toż, Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., (1882), w 64ce, str. 233. 60 cent.

— Książeczka kieszonkowa do nabożeństwa dla wszystkich stanów, oraz rady i rozmyślenia, wydanie nowe pomnożone. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, Kraków, G. Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 32ce, str. 291 i X. Opr. 1 rub. 20 kop.

Mowy 3 pogrzebowe przy zwłokach św. p. ks. Kazimierza Józefa Martusiewicza, prałata scholastyka kapituły tarnowskiej, prof. św. teologii, posła do Rady państwa we Wiedniu, zmarłego w Tarnowie 6 października 1881, miane 8 października 1881 przez ks. Manieckiego, proboszcza z Żywca, ks. Rozwadowskiego, prob. z Zakliczyna, i dra Weigla, prezydenta m. Krakowa. Tarnów, nakł. rodziny, druk. A. Rusinowskiego, 1882, w 8ce małej, str. 27 i 3 nl.

MYCIELSKI Jerzy hr. Matka księcia „Panie kochanku“ (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1882, w 8ce, str. 46.

Niwa, dwutygodnik poświęcony sprawom społecznym, naukowym i literackim, pod redakcją Mściława Godlewskiego, zeszyt z dnia 1 marca 1882. Warszawa, druk. Wł. Dębskiego, w 8ce, str. 329—416.

Tręść: Krytycyzm jako czynnik społeczny, przez L. Debieckiego (str. 329—337); Z Prus królewskich, przez St. Tarnowskiego (c. d., str. 338—358); Polityka króla Jana III, na podstawie dzieła K. Waliżewskiego przez K. Jarochońskiego (str. 359—388); Nasi oportuniści, rozbiór broszury Dziennikarstwo warszawskie, przez J. Kasznicę (str. 389—397); Przegląd teatralny, napisał Solus (dok); Ruch nauko-literycki: 1. N. Węgleńskiego O przyszłości religijnej, przez R. B., 2. ks. Wł. Knapińskiego A. Fr. Modrzewski, przez A. R.; Miscelanea.

— Toż, zeszyt z 15 marca 1882. Tamże, w 8ce, str. 417—496

Tręść: Znaczenie i obowiązki większej własności ziemskiej w Królestwie polskiem, przez L. Górskiego (c. d., str. 417—442); Krytycyzm, przez L. Debieckiego (c. d., str. 443—455); Z Prus królewskich, przez St. Tarnowskiego (dok., str. 456—478); Pogadanki o nowościach przyrodniczych, przez J. Ochorowicza (str. 479—487); Kilka słów odpowiedzi p. Litwosowi, przez J. Kasznicę; Miscelanea.

Ordo divini officii et missarum pro archidioecesi Mohiloviensi in a. d. 1882. Petersburg, 1881, w 12ce, str. 144, 77 i 1 nl.

ORLECKI Kajetan dr. Kasy oszczędności, ich stanowisko i zadanie w gospodarstwie społecznem (Odbitka rozszerzona z Przewodnika nauk. i liter.). Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, 1882, w 8ce, str. 10. 1 zlr.

Cały dochód ze sprzedaży książki przeznaczono na fundusz pomnika Ad. Mickiewicza w Krakowie.

ORZESZKOWA El. Meir Ezofovič, román ze života polskich Židův, přel. F. A. Hora, vydání autorisované. Praha, Al. Hynek, 1881 (1882), w 8ce, str. 352, z ilustracjami Andriollego. 1 zlr.

OTTO Leopold dr. ks. pastor. Przyczynek do historyi zboru ewangelicko augsburskiego warszawskiego, 1650—1781. Warszawa, druk. Al. Ginsa, 1881, w 8ce, str. 300, 3 nl. i 1 fotogr. 1 rubel 20 kop.

Pamiętnik warszawskiego Instytutu głuchoniemych i ociemniałych z roku szkolnego 1880/81, rok XII. Warszawa, druk. Instytutu głuchoniemych i ociemn., 1881, w 8ce, str. 1 nl., 132, 2 nl., LXIII, 16 i 4 nl. Wykazów in fol.

Tręść: Sprawozdanie złożone komisji administracyjnej stanów prowincyi poznańskiej przez M. Marszałka, nauczyciela instytutu głuchoniemych w Pile (str. 1—15); Zakłady dla głuchoniemych, ociemniałych i idyotów w krajach skandynawskich, przez Jana Papłońskiego (str. 16—51); Nowozałożona opieka Maryjska nad ociemniałymi w cesarstwie rosyjskiem, przekład z rosyjskiego (str. 51—68); Rozmaitości; Sprawozdania; Kronika; Spis rzeczy zawartych w dwunastu rocznikach Pamiętnika warszawskiego Instytutu głuchoniemych i ociemn., t. j. od pierwszego, 1870, do włącznie dwunastego, 1881 (str. 1—16).

PAWIŃSKI Adolf. Akta metryki koronnej co ważniejsze z czasów Stefana Batorego, 1576—1586, zebrał i wydał z rozprawką na czele o królu Stefanie jako myśliwcu. . . . (Źródła dziejowe, tom XI). Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, 1882, w 8ce, str. 58, 318 i VI. 2 ruble.

PERLBACH M. dr. Pommerellisches Urkundenbuch, herausgegeben vom westpreussischen Geschichtsverein, II

Abtheilung. Danzig, Th. Bertling, Druck von A. W. Kafemann, 1882, w 4ce, str. XXXIV i 321—706. 13 marek.

POLKOWSKI Ign. Der Führer in der Schatzkammer der Domkirche zu Krakau. Krakau, Verlag des Verfassers, Druck von L. Anczye & Comp., 1882, w 16ce, str. 16.

— Guide pour les personnes, qui visitent le trésor de la cathédrale du mont Wawel. Cracovie, impression de l'auteur, imp. de L. L. Anczye & Cie, 1882, w 16ce, str. 16.

PONIKŁO Stanisław dr. O oznaczaniu dolnej granicy żołądka, rzecz wykonana w klinice lek. tudzież w zakładzie anat. patolog. Uniw. Jag. (Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 48.

POPLIŃSKI A. prof. Elementarbuch der polnischen Sprache für den Schulgebrauch und zum Selbstunterricht, 11 verb. Auflage. Leipzig, F. A. Brockhaus, 1882, w 8ce, str. 154. 1 marka 25 fenig.

POPOWSKI Bolesław. Pieśni i obrzędy weselne ludu ruskiego w Załewańszczyźnie (Odbitka ze Zbioru wiadomości do antropologii krajowej, tom VI dział 3). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 58

Post-Lexicon, Topographisches, enthaltend das Königreich Galizien und Lodomerien mit dem Grossherzogthume Krakau und dem Herzogthume Anschwitz und Zator, dann das Herzogthum Bukowina, bearbeitet im Post-Coursbureau des k. k. Handels-Ministeriums. Wien, Verlag und Druck der k. k. Hof- und Staatsdruckerei, 1881, w 8ce większej, str. XVI, 571, VI i 42. 2 zlr. 40 cnt.

PROCHASKA Ant. dr. List Andrzeja de Palatio o klesce warneńskiej (Odbitka z Przewodnika nauk. i liter.). Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, druk. Wł. Łozińskiego, 1882, w 8ce, str. 37. 54 cnt.

Przegląd lwowski, pismo dwutygodniowe, poświęcone sprawom religij-

nym, naukowym, literackim i politycznym, pod redakcją ks. Edwarda Podolskiego, zeszyt z dnia 1 marca 1882. Lwów, druk. ludowa, w 8ce, str. 265—328.

Treść: Polityka kościelna Marka Aureliusza wobec ostatnich badań, przez ks. dra St. Pawlickiego (str. 265—270); Św. Kingi, przez St. Załęskiego (c. d., str. 270—276); Języki liturgiczne słowiański, rumuński i ormiański w obrębie monarchii austriackiej, przez ks. T. Dąbrowskiego (dok., str. 276—278); Krytycyzm, przez L. hr. Dębickiego (c. d.); Złota czara (c. d.); Biała róża (c. d.); Notatki; Różności; Listy z Wiednia, przez ks. Z. Czerwińskiego; Listy z Rzymu; Walerya z Lempickich Badeniów; Kronika.

— Toż, zeszyt z 15 marca 1882. Tamże, w 8ce, str. 329—380.

Treść: Polityka kościelna M. Aureliusza, przez ks. dra St. Pawlickiego (c. d., str. 329—334); Dymitr carewicz w Polsce, przez M. Turkawskiego (c. d., str. 335—338); Złota czara (c. d.); Biała róża (c. d.); Eneyklika Leona XIII; Trzy mowy ojca św.; Różności; Listy z Paryża; Listy z Wiednia, przez ks. Z. Czerwińskiego; Listy z Rzymu; Ze świata katolickiego; Kronika.

— polski pod redakcją St. Tarnewskiego, zeszyt marcowy 1882. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 355—506.

Treść: Matka księcia „Panie Kochanku“, przez dra J. Mycielskiego (str. 355—398); Pierwszy romantyk, powieść w dwóch tomach, napisał Aër (str. 399—441); Kartka z dziejów Uniwersytetu kijowskiego, z pamiętników zmarłego kolegi przepisał dr. Antoni J. (str. 442—462); J. W. Goethego Faust w przekładzie J. Paszkowskiego (c. d., str. 463—480); Wyprawa na Węgry B. Aldany, przez ks. F. Różańskiego (c. d., str. 481—496); Przegląd polityczny, przez A. S.; Nowe książki.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcją Władysława Łozińskiego, zeszyt marcowy 1882. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 193—288.

Treść: Generał Henryk Dąbrowski, jego rodzina i młodość, przez Mieczysława Krzywosada (str. 193—218); Reforma gimnazjów, przez dra E. Czerkawskiego (c. d., str. 219—250); Nadwiślańskie piaski, przez Alexandra Nowickiego (str. 251—260); Kalewala, epeopeja fińska, przez J. Treliaka (c. d., str. 261—282); Z domowego

archiwum, Porembsey i Żydowsey, przez Alex. Wybranowskiego (str. 283—288).

RADLIŃSKI I. Nadpisi piersidskich cariej iz roda Achemenidow, transkripcija i pieriewod assirijskago tieksta triejazycznych nadpisiej, wyp. I: Nadpisi caria Darija. Warszawa, 1881, w 4ce, str. 50. 1 rubel 25 kop.

RÉJ Konstanty. Pieśni puszczyka. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce małej, str. 99.

REZEK Ant. Umluvy sjezdu vídeňského z l. 1515 a jich význam pro volbu českou l. 1526. Časopis Musea království českého, r. LV sv. 3 a 4, 1881, w 8ce, str. 385—403.

Rozprawy i sprawozdania z posiedzeń Wydziału filologicznego Akademii umiejętności, tom IX. Kraków, nakł. Akademii, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 1 nl., 385 i IX. 3 złr.

Treść: O różnicy, która zachodziła w złotym wieku literatury rzymskiej między łacińskim językiem gminnym a poprawnym czyli klasycznym, część II, przez dra Br. Kruczkiewicza (str. 1—107); Gwara Miejskiej góry i okolicy, studjum dyalektologiczne, przez Jana Leciejewskiego (str. 108—148); Gwara Zebrzydowska, studjum dyalektologiczne, przez Jana Biele (str. 149—217); Kilka uwag nad mową ludową w Zebrzydowicach, przez L. Malinowskiego (str. 218—223); Opisanie i ocenienie listów Cycerońskich Ad familiares w kodeksie krakowskim z r. 1448, przez J. Hanusza (str. 224—256); Studya szlaskie, przez L. Malinowskiego (str. 257—359); Kodeks rzymskiego poety Klaudyana z XII w., przez ks. I. Polkowskiego (str. 360—369); O pochodzeniu wyrazów 1. śće, śce, 2. uście, ujsće, 3. wyjście, odejście i t. d., przez Luc. Malinowskiego (str. 370—385); Sprawozdania z posiedzeń Wydziału i komisij wydziałowych (str. III—IX).

Schematismus universi Venerabilis cleri saecularis et regularis dioecesis ritus latini Premisliensis pro a. d. 1882. Jasło, sumpt. cancellariae consistorialis r. l. Premisliensis, typ. L. D. Stoeger, 1881, w 8ce, str. 253. 1 złr. 15 cnt.

— universi Venerabilis cleri dioeceseos Tarnoviensis tam saecularis quam regularis a. d. 1882. Tarnoviae, imp. cleri dioecesanii, typ. A. Rusinow-

ski, 1882, w 8ce, str. 252.

SCHRAMM Julian. O działaniu bromu na węglowodory aromatyczne o jednym łańcuchu bocznym nasyconym, przez . . . zastępcę nauczyciela przy c. k. II gimnazjum we Lwowie (Odbitka z tomu IX Rozpraw Wydziału matem.-przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 23.

SEIFMANN Piotr. dr. prof. Wykład o chorobach pomorkowych, epizootologia, część II: O chorobach pasożytnych i o chorobach stadnych niezaraźliwych zwierząt domowych (Biblioteka umiejętności lekarskich). Warszawa, druk. Gazety handlowej, 1881, w 8ce, str. XVI, 265—522, XIV i 4 tablice litogr. w 4ce. 3 ruble.

SIEDLECKI Joannes. Cantionale ecclesiasticum ad usum ecclesiarum Poloniae juxta decreta synodorum, praesertim synodi Petricoviensis, cum adnotationibus caeremoniarum et instructione ad cantum choralem. Cracoviae, sumpt. J. Siedlecki, typ. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 2 nl., 316 i 2 nl.

SIENKIEWICZ H. Na majakie, razskaz . . . s polskago. Dzieło petersburskie z fewrała r. 1882, w 8ce, str. 205—220. Latarnik H. Sienkiewicza.

SKARGA Piotr S. J. Żywoty świętych starego i nowego zakonu na każdy dzień przez cały rok, wydanie dwudzieste czwarte, tom VIII sierpień. Kraków, nakł. ks. M. Mysińskiego T. J., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce małej, str. 440 i 4 drzeworyty. Oprawne w płótno ang. 40 cnt.=80 fenig.

SKÓRCZEWSKI Bolesław dr. Bóle głowy, cephalagia, cephalaea, hemierania, migraine, ich przyczyny, rozwój i leczenie, opracował . . . lekarz zdrojowy w Krynicy (Odbitka z Medycyny). Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza i W. Noakowskiego, 1881, w 8ce większej, str. 30.

— Przyczyny i rozwój niektórych postaci uporczywych biegunek, oraz ich leczenie w Krynicy (Odbitka z Me-

dycyny). Tamże, 1881, w 8ce, str. 25.

SŁOWACKI Jul. Dzieła, tom III (Wydawnictwa K. Bartoszewicza, tom 5—6). Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk A. Koziańskiego, 1882, w 16ce, str. 260 i 1 nl.

— Mogiła Agamemnona, otrywok iz poswiaszczajet sia W. S. Pierfiljewu. Wiestnik Jewropy petersburski z fewrała r 1882, w 8ce, str. 603—606.

Przekład N. Berga.

ŚNIADECKI Jan. Żywot literacki H. Kołłątaja, z opisaniem stanu Akademii krakowskiej, w jakim się znajdowała przed rokiem reformy 1780 (Biblioteka Mrówki, tom 142 i 143). Lwów, Księgarnia polska, druk. Gazyty nar., (1882), w 16ce, str. 112.40 cnt.

SOPOKLES. Edyp król, przekładania Franciszka Wężyka, wyd. nowe. Kraków, nakł. rodziny Łómacza, G. Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce, str. 339—406. 40 cnt., na welinie 50 cnt.

SPASOWICZ W. D. Żiżń i polityka markiza Wielopolskago, epizod iz istorii russko-polskago konfliktu i woprosa, soczinil (Odbitka z Wiestnika Jewropy) St. Pietierburg, tip. M. Stasiulewicz, 1882, w 8ce, str. 2 nl. II, 332, II i 2 nl. z ruble.

Spis obrazów znajdujących się na wystawie, urządzonej na rzecz Towarzystwa dobroczynności krakowskiego w sali górnej w Sukiennicach w marcu 1882. Kraków, nakł. i druk. Czasu, 1882, w 8ce, str. 14 i 1 nl. 25 cnt

Spisok nasielonnym miestnostiam kaliszskoj gubernii, s pokazaniem razstojanij každoj miestnosti ot gubernskago i ujezdnoago gorodow i gminnago uprawlenija. Kalisz, 1881, w 8ce, str. 570. 4 ruble.

Sprawozdanie z czynności Towarzystwa św. Łukasza w Krakowie za rok 1881. Kraków, nakł. Towarzystwa, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce, str. 16.

ST. Fr. Kilka reform administracyj-

nych dla Galicyi, (przez Fr. St.). Przemysł, nakł. autora, druk. S. F. Piątkiewicza, 1882, w 8ce, str. 51. 50 cnt.

Starina kijewskaja, jeżemiesiacznyj istoriczeskij żurnal, redaktor T. G. Lebiedincew, god. I fewrał 1882. Kijew, tipogr. G. T. Korczak-Nowicka-go, w 8ce większej, str. 233—440, XV i 1 karta nl.

Treść: Pany Chodyki, worożyły gorodskago samouprawlenija w Kijewie w XVI/XVII st., Wł. Antonowicza (str. 233—261); Uczebnija zawiedienija w russkich obłastjach Polshi w pieriod jeja razdiełow (str. 262—300); Polaki i Rusiny, k'istorii ich atnoszenij, L. Maciejewicza (str. 301—312); Razgowor Wielikorassi s Małorassijej, literaturnyj pamiatnik 2goj poł. XVIII w., s predisłowijem N. I. Pietrowa (str. 313—365); Dniewnik Oświecema, s predisłowijem W. A. (e. d.), str. 366—385); Paśmiertnyj razskaz o. Antonija Kowalskago, k istorii krestianskich wojnienij w kijewskoj gub. 1855 g., soobszcz. P. Ł—w (dok., str. 386—396); Bibliografija; Izwiestija i zamietki; Objawlenija; Priłożenije: Kijewskaja akademija i jeja studienty 1697—1702.

STEKERT Alexandre dr. Riche ou Richilde (dona Rica), princesse polonaise, reine (impératrice) d'Espagne, comtesse de Provence et de Toulouse, par le de Varsovie. Toulouse, libr. et imp. Douladoure-Privat, Paris, Durand et Pedone-Lauriel, 1881 (1882), w 8ce, str. 21.

STOLC Alban ks. Lekarstwo przeciw obawie śmierci, kalendarz na czas i wieczność, wydany po raz pierwszy w r. 1843, przetłómaczył z 18 wydania niemieckiego Adolf Stiasny dla pospolitego ludu jako téż dla innych świeckich i duchownych osób. Cieszyn, nakł. i druk. K. Prochaski, 1882, w 8ce małej, str. 150 i 31 drzeworytów w texcie. 30 cnt.

STRUVE H. von dr. Zur Psychologie der Sittlichkeit, von Professor der Philosophie in Warschau (Odbitka z Philosophische Monatshefte). Bonn, Buchdruckerei von P. Neusser, 1882, w 8ce, str. 41.

ŚWIERZ Leopold. Club Alpin polonais. Cracovie, imp. L. Anczyce et Cie, 1882, w 4cc, str. 2 nl.

SZEPAROWICZ J. dr. Przyczynki do kazuistyki chirurgicznej, część II (Odbitka z Przeglądu lekarskiego) Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8cc, str. 1 nl. i 114.

Uroczystość pochowania serca św. p. ks. Stanisława Konarskiego, Piara, w kościele ks. Piarów krakowskich w dniu 13 lutego 1882 r. Kraków, nakł. ks. Piarów, druk. związkowa, 1882, w 8cc, str. 23. 40 ent.

Na str. 8—20: Mowa za duszę św. p. St. Konarskiego, miana przez ks. Tadeusza Chromeckiego, Piara.

Ustawa Towarzystwa zakładów górniczych Starachowskich. Warszawa, druk. J. Cotty, 1881, w 4cc, str. 15.

Wandlungen, Russische: Neue Beiträge zur russischen Geschichte von Nikolaus I zu Alexander III, erste und zweite Auflage. Leipzig, Duncker & Humblot, 1882, w 8cc małej, str. 412 i 2 nl. 8 marek.

Na str. 45—173: Polnisch-russische Ausöhnungsversuche: 1. Die Verwaltung Drucki-Lubecki's, 2. Wielopolski's politische Anfänge, 3. Das polnische Staatssecretariat und die polnische Gesellschaft in St. Petersburg, 4. Wielopolski als praktischer Staatsmann.

WARSCHAUER Jonatan dr. W sprawie wieceu rabinów (Odbitka z Reformy). Kraków, druk. związkowa, 1882, w 4cc, str. 3.

WERGILI. Eneida, przekładania Franciszka Wężyka, wyd. nowe. Kraków, nakł. rodziny tłómacza, G. Gebethner i Sp., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8cc, str. 336. 1 zlr. 60 ent.

Wiadomości farmaceutyczne, wydawane staraniem i nakładem Towarzystwa farmaceutycznego warszawskiego pod redakcją J. Mrozowskiego, zeszyt I i II ze stycznia i lutego r. 1882. Warszawa, druk. Wł. Dębskiego, w 8cc, str. 64 i 65—80.

Zawiera prace J. Mrozowskiego, Z. K., Z. Wawrzeńckiego, F. Szteynera i dra Br. Radziszewskiego. Na str. 1—6: Docho-

zenie chemiczno-sądowe płam mózgowych, przez J. Mrozowskiego; str. 61—64: Apteka jako officina sanitatis w dawnej Polsce, przez E. S. Świeżawskiego i K. Wendę (c. d.); str. 65—80: Br. Pawlowskiego Podręcznik chemicznej analizy miarowej (c. d.).

Wieniec pamiątkowy półwiekowej rocznicy powstania listopadowego, obchodzonej 29 listopada r. 1880, zebrany pod redakcją Agatona Gillera, zeszyt I (Album Muzeum nar. w Rapperswyłu). Rapperswył, nakł. Muzeum, czeńkami W. Simona w Poznaniu, 1881, w 8cc, str. 108.

Zawiera przemówienia i rozprawy: A. Gillera, Leszka Borkowskiego, Eust. Śmiałowskiego i F. z Wasilewskich Boberskiej.

WIERZEJSKI A. dr. O budowie i geograficznem rozsiędzeniu skorupiaka Branchinecta paludosa O. F. Müller (Odbitka z tomu X Rozpraw Wydziału matem. przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8cc, str. 23 i 1 tabl.

Z... Stanisław. Porozbiorowe aspiracye polityczne narodu polskiego, napisał Stanisław Z... Lwów, Gubrynowicz i Schmidt, druk. Wł. Łozińskiego, 1882, w 8cc, str. 3 nl., V, 359 i 1 nl. 3 zlr. 20 ent.

ZINOWJEW N. Wilna po pieriepiśi 18 aprila 1875 goda, proizwiedionnoj pod rukowodstwom siewrozapadnago otdiela impieratorskago russkago geograficzeskago obszczestwa, obrabotannoj prawitielom dieł otdiela..... Wilna, 1881, w 8cc, str. 77.

ZOLL Fr. dr. Lehrbuch der Pandekten von Dr. Alois Brinz (Separatdruck aus der von Prof Grünhut herausgegebenen Zeitschrift für Privat- und öffentliche Recht der Gegenwart, IX Band 2 Heft). Wien, Verlag von A. Hölder, k. (Hof- und Universitäts-Buchhändler, 1882), w 8cc, str. 13.

Rozbiór krytyczny.

ŻÓLKIEWSKI St. Początek i progres wojny moskiewskiej (Biblioteka Mrówki, tom 144 i 145). Lwów, Księgarnia polska, druk. Gazety nar., (1882), w 16cc, str. 143. 40 ent.

KRONIKA.

= Slovansky katalog bibliografický za rok 1880, redakci Jos. M. Hovorky a Jos. Záruby, vydal Spolek českoslovanských knihkupeckých účetních v Praze, ročník IV. Praha, 1881, w 8ce.

Oprócz krótkiej przedmowy: „Slovo úvodní“, zawiera Katalog: 1. Bibliografia czeska za r. 1880, zestawiona przez G. Franciá z Pragi (str. XVII i 88); 2. Bibl. polska, przez Jerzego Kotulę (str. XLI i 85); 3. Bibl. słowieńska, przez B. Szmilauera, podług J. Tomszica (str. 14); 4. Bibl. małopolska, przez A. N. Szezerbana ze Lwowa (str. 12); 5. i 6. Bibl. serbska i chorwacka, przez A. Michálka z Przerowa, podług L. Hartmana z Zagrzebia (str. 8 i 9); i 7. Bibl. łużycka, przez M. Hórniká z Bzdyszyna (str. 2). Co się tyczy Bibl. czeskiej, słowieńskiej, małopolskiej, serbskiej, chorwackiej i łużyckiej, uważamy sobie za miły obowiązek, zwrócić na nie baczną uwagę naszych czytelników i podziękować za ich ułożenie serdecznie tak ich Sz. autorom, jak i Spółkowi księgarskiemu w Pradze za ich wydanie. Ale i co do Bibl. polskiej pozwalamy sobie także wypowiedzieć w tém miejscu krótko i stanowczo nasze zdanie. Jest to nieprawny, bez żadnego z naszej strony upoważnienia, li tylko za pomocą nożyce i kleju, dokonany przedruk z naszego „Przewodnika“. Wszelkie tytuły polskie i przeważna część obcych, jakie w miesięczniku naszym w dziale „Nowe książki“, a od stycznia r. b. w dziale „Nowości“ zamieszczaliśmy i zamieszczamy, uważaliśmy i uważamy w formie, w jaką te tytuły przywdziewamy, za naszą własność literacką. Z jednej téż strony nie możemy nie mieć i nie mamy przeciw temu, żeby z pisma naszego czerpano choćby pełnymi garściami, jak to n. p. uczynił świeżo wydany „Rocznik pedagogiczny“ w dziale „Bibliografia“; owszem sprawia nam to nawet przyjemność, gdy widzimy, że praca nasza i zachody obracają się na rzetelny pożytek innym. Z drugiej jednakówz strony nie możemy na to pozwolić i nie pozwalamy, żeby pierwszy lepszy Kotula, bez naszego upoważnienia, o które nawet nie pytał, przedrukowywał całymi rocznikami nasze pismo na swoje korzyści materialną i kazał sobie jeszcze za to pisać hymny pochwalne za swoje nihy benedyktyńska pracę, która się zaczęła od nożyce i kleju i na tych dwóch przyborach skończyła, z dodaniem tylko lichéj odrobiny własnéj (?)

mizeroty. Nie adresujemy tych wyrazów do Kotuli, o którym nawet nie wiemy, gdzieby się mógł znajdować, lecz adresujemy je wprost do Spółki praskiego, od którego na list nasz z marca roku zeszłego nie otrzymaliśmy dotychczas żadnej odpowiedzi. Przypominamy zatem Sz. Spółkowi, że ustawy austriackie, które tak dobrze redaktora i właściciela „Przewodnika bibl.“, jak i Sz. Spółkę obowiązywać powinny, w wyraźnie określonych §§ach nakazują szanować cudzą własność literacką, że pozwalają tylko do wysokości jednego arkusza przedrukowywać drugich prace, i że na wykraczających przeciw temu nakładają grzywny na rzezcę poszkodowanego.

= Spis książek, drukowanych w drukarni Gazety polskiej Wł. Dyniewicza w Chicago. Chicago Illinois, 1882, fol., półarkusz wąski.

Razem 73 polskich książek z lat 1872—1881, przeważnie treści religijnej, jak: „Katechizmy“, „Książka do nabożeństwa“, „Różaniec“, „Książeczka jubileuszowa“, „Ministrantura“, „G rzkie żale“, „Droga krzyżowa“, „Koronka“, „Kwiat ni winności“, „Żywot św. Wojciecha“ i t. p., lub broszurki i dziełka ludowe: „Elementarz polski“, „Elementarzyk polski“, „Żywot św. Genowefy“, „Piękna historia o cierpliwiej Helenie“, „O Janie Twardowskim, wielkim czarowniku“, „Historia o siedmiu mędrcach“, „Arje polskie“, „Gratulant oraz pi-śni weselne“, „Krakowiaki“, „Listownik“, „Piosnki i dumki“, „Powinshawania“, „Proroctwo Michaldy“, „Sennik“, „Śpiewnik pieśni nabożnych“ i inne. W leźbie dziełek ludowych znajdujemy także kilka prac lepszych naszych autorów, jak: Wł. Łocińskiego „Złoty general“ i „Skarb watażki“, P. Wilkońskiej „Gałązka cierniowa“ i „Hrabia parobkiem u kniecia“, J. Zacharyasiewicza „Buty dziadunia“, jako téż utworzy innych pisarzy. Wydawca ich, pan Wł. D., jest zarazem od r. 1872 właścicielem księgarni polskiej w Chicago, redaktorem wychodzącej tam już rok dziesiąty tygodniowo „Gazety polskiej“, pisma ludowego dla Polonii w Ameryce“, ale jak się z „Czasu“ krakowskiego, nr. 64 z 18 marca, dowiadujemy, pełni tam także weale nieliczące ze stanowiskiem polskiego księgarza obowiązki „passage agenta“ do balamucenia listami ludności wiejskiej w Galicyi, żeby

sprzedawała innoplemiencom ojcowiznę swoją i emigrowała do Ameryki.

= **Historja i treść Wędrowca** od nr. 1 do 1000, t. j. od 1 stycznia 1863 do 2 marca 1882 r., przez Filipa Sulimierskiego. Wędrowiec wydawany w Warszawie, nr. 1000 z 2 marca r. 1882.

Obiektywnie sumaryczno - bibliograficznym sposobem na ośmiu éwiartkowych szpaltach podane dzieje i treść Wędrowca, ilustrowanego „tygodnika, poświęconego podróŜom i krajoznawstwu“, jedyne u nas w tym rodzaju popularno-geograficznego pisma peryodycznego. ZałoŜone przed 19 laty przez św. p. J. Ungra, właściciela drukarni w Warszawie, z początku pod redakcją Wł. L. Anczyca, później Wł. Górskiego, a od r. 1868 redagowane przez F. Sulimierskiego, jednego ze współwydawców „Słownika geograficznego“, istnieje czasopismo juŜ przeszło tysiąc tygodni, pożyteczne bardzo i pełne zasług w swoim zakresie. Wydany właśnie jego jubileuszowy nr. 1000 kreśli historją Wędrowca, wlicza rozmaite drukowane w nim artykuły, podróŜe, zyciorysy, utwory beletrystyczne, współpracowników i osobno w dodatkach wydane dzieła treści podróŜniczej, których jest juŜ 18 w 22 tomach. Serdecznie z naszej strony: Ad multos annos! dobrze zasłuŜonemu i pod wielu względami, co jeszcze raz powtarzamy, nader pożytecznemu wydawnictwu.

= **Józef Gólkowski**, przez K. Ź. Tygodnik ilustrowany warszawski, nr. 321 z 18 lutego r. 1882.

Krótki lecz z wdzięcznym uznaniem napisany i drzeworytem ozdobiony zyciorys „Nestora polskiej pracy w Prusiech królewskich“. Św. p. J. G. urodzony 24 grudnia r. 1787 w Kleczkowie niedaleko Torunia, juŜ jako sześćdziesięcioletni starzec załoŜył w r. 1849 pierwszą polską drukarnię i księgarnię w Chełmnie nad Wisłą, wydawał z kolei cztery pisma polskie, drukował kalendarze w języku ojczystym, broszurki religijne i inne dziełka ludowe, i sprzedawał je juŜto w swojej księgarni, juŜ jeżdŜąc po odpustach i jarmarkach. Córkę Eufemją wydał za „majstra od Przyjaciela ludu“, Ign. Danielewskiego, drugą Alodją za pisarza ludowego i księgarza, Józ. Chociszewskiego, a przebywszy „przeszło 20 procesów za druki“, karany grzywnami i więzieniem, istny „męczennik“, zakończył zasłuŜony żywot 24 sierpnia r. 1871, pochowany na cmentarzu w Chełmnie. Sz. autor uwaŜa téŜ słusznie św. p. drukarza i księgarza chełmińskiego, J. G., za rodzica dzisiejszego ruchu w dzielnicy nadbałtyckiej, gdzie obecnie juŜ wychodzi

pięć pism polskich, istnieją dwie polskie drukarnie, w Pelplinie i Toruniu, i pięć księgarń polskich: w Chełmnie, Gdańsku, Gietrzwałdzie, Pelplinie i Toruniu.

= **W kwestyi oryginalności Zwierciadła Rejowego**, przez St. Ptaszyckiego. Gwiazda petersburska H. Głińskiego na r. 1882, w 4ce, str. 104—107.

Sz. autor, który właśnie wydaje zeszytami „Wizerunek“ Reja podług edycyi z r. 1560, a r. 1879 w odbitee z „Upominku wileńskiego“ ogłosił nader cenną monografią p. t. „Mikołaj Réj z Nagłowic i ks. Józef Wereszezyński, ustęp z większej całości“, w niewielkiej ale treściwej rozprawce powyŜszej rozbióra po krótko „genezę Zwierciadła“ Rejowego; całkiem słuszną bowiem robi uwagę, że „pierwój, nim pisać o Reju i powtarzać o nim stare bajki, powinniśmy zbadać jego źródła i wskazać części składowe jego Zwierciadła“. Filolog z zawodu, posiadający gruntowne wykształcenie klasyczne i uzbrojony w najnowszą metodę badawczo-krytyczną, zwraca się pan St. P. przedewszystkiém ku „współczesnej Rejowi literaturze w zachodniej Europie w zakresie pedagogii i etyki“, do dawnych Speculorów „vitae humanae“ i „exemplorum“, do dziełek, jak „Vita honesta“, „De regimine principum“, „De educatione liberorum“, „Flores ex operibus Senecae“, i tłómaczeń i kompilacji czeskich z Lactantiusa i innych, jak „O prawe poeté boŜi“ z r. 1518, „Prawidło lidského ųiwota“ z r. 1528 i t. p. Wiele waŜniejszych myśli i ustępów w „Zwierciadle“ widzi przytém zaczerpniętych z Seneki, Cycerona a nawet Arystotelesa, ale najwięcej juŜ, bo ųywem brane lub prerabiane całe ustępy z Loricjusia „De institutione principum“. Wszystkoto rzuca wprawdzie Sz. autor więcej dorywezo, daje tylko niejako takŜe „ustęp z większej całości“ swojej, ale miejmy nadzieje, że czas i okoliczności pozwolą mu prędko i gruntownie wykończyć poŜądaną całość, i wydać ją na prawdziwy pożytek nauki, za co mu i bibliografowie polscy wdzięczni będą, bo i ich takŜe „kwestya oryginalności Zwierciadła“ Rejowego ųywo zajmuje.

= **Anglicy** wydali w ciągu r. 1881 dzieł 5406, z których 4110 „new books“ i 1296 „new editions“.

= **Archiwum** prowincjonalne w Poznaniu, jego lokal teraųniejszy, „niemal corocznie podlegający wylewowi wody“, i tak przeniebienie w nim kaŜdego kącika aktami do tego stopnia, że „zgoła juŜ w nim miejsca niema“, jak nagromadzenie w nim licnych materyałów na „podbozie“, dotychczas „nieuporzádkowanych i wyklu-

czonych z wszelkiego użycia“, krytykował surowo poseł K. Kantak 22 lutego na posiedzeniu sejmu pruskiego w Berlinie. W odpowiedzi na to oświadczył obecny dyrektor archiwów państwowych, poseł Sybel, że „zamierzone jest inne umieszczenie poznańskiego archiwum“.

= **Biblioteka** Towarzystwa politechnicznego we Lwowie — podług Sprawozdania w lwowskiej „Dźwigni“, nr. 2 z 20 lutego — liczyła z końcem r. 1881: dzieł 246 w 550 tomach i 74 atlasów.

= **Biblioteka** warszawskiego Instytutu głuchoniemych i ociemniałych — według świeżo wydanego „Pamiętnika“ — liczyła z końcem roku szkolnego 1881: dzieł pedagogicznych 1543 w 1837 egzemplarzach a 2595 tomach, pism peryodycznych nowych 12, dawniejszych 290 exempl. w 795 t. i 51 zeszytach, atlasów i map geograficznych 38, nut muzycznych 578 w 901 zeszu., oprócz tego zbiory rycin i wzorów rysunkowych i kaligraficznych. Obowiązki bibliotekarza pełnił od końca stycznia r. 1881 ks. Piotr Busiakiewicz.

= **Coperniciana** czyli dzieła i broszury odnoszące się do Mikołaja Kopernika — jak donosi „Kosmos“ lwowski — oddziela obecnie biblioteka Uniwersytetu lwowskiego, i umieszcza je na życzenie Towarzystwa przyrodników im. Kopernika w osobnej szafie, dla ułatwienia studyów nad nauką i epoką tego wielkiego męza. Skatalogowaniem „Copernicianów“ zajmuje się sam dyrektor biblioteki, dr. W. Urbański.

= **Czasopism** wychodzi obecnie: 1394 w Paryżu, 483 w Wiedniu, 478 w Berlinie; w polskim zaś języku: 70 w Warszawie, 52 we Lwowie, 16 w Poznaniu, 14 w Krakowie, 4 (?) w Toruniu, 3 w Cieszynie, 2 w Tarnowie. W jednym z przyszłych nrów zamieścimy abecedowy wykaz wszystkich obecnie wydawanych pism peryodycznych polskich, prawie 200, jeżeli nie więcej, z dołączeniem miejsca, gdzie, i odstepu czasu, w jakim wychodzą.

= **Drukarze Polacy w XVI w.** nie byli weale rzadkimi gośćmi w różnych miastach oświeconej Europy, gnani tam lossem jużto dla nauki, jużto dla chleba. Jeden z nich, Stanisław Polak, przy końcu XV i na początku XVI w., jak wiadomo, dorobił się nawet w Hiszpanii wielkiego rozgłosu, o którym też z zasłużonem uznaniem wspomina wdzięczna potomność. Ale zdążyli w zagranicę nie strony i inni, a z świeżo przy końcu r. 1881 przez R. Waackernagla wydanego dzieła: „Rechnungsbuch der Froben et Episcopus, Buchdrucker und Buchhändler zu Basel, 1557—

1565“, dowiadujemy się, że w sławnej tej swego czasu oficynie drukarskiej w Bazylei pracowali: r. 1557/58 przez 25 tygodni i 3/2 dnia jakiś „Albertus Polonus“, w latach zaś 1562/63 „Sebastianus Beechius Polonus“, i „Joannes Lasizius Polonus“. Ostatni zapisany w tej „Księdze rachunkowej“ razem z Polakiem Seb. Beechiusem i innymi zeccerami w rubryce: „Schuldner von der Herbstmes 1562, so auff dye künfftige Fastmess 1563 zalenn sollenn“, w sposób: „Joannes Lasizius Polonus 26 fl.“. Nazwisko zaś jego nasuwa mimowolnie bardzo płodne historyka i pisarza naszego z drugiej połowy w. XVI, autora i dzisiaj jeszcze, nawet przez uczonych zagranicznych, jak Grimma, wysoko cenionego dzieła: „De diis Samagitarum“, z przekonań Kalwina, a potem zwolennika Braci czeskich, Jana Łasickiego, znanego z dłuższej zapiski na okładkach wydanej przez dra Mateckiego „Biblii królowej Zofii“. „Ubogi“ i „biedny“ ten szlachcic małopolski, jak o nim podanie niesie, ur. r. 1534, (jeden z żaków krakowskich?), udał się był za młodu w celach naukowych za granicę, bawił r. 1557 w Zurichu, r. 1558 we Francji, r. 1564 w Genewie, r. 1565 w Paryżu, a za powrotem do kraju zajmował się wychowywaniem młodych pańiät w domach możnych akatolików, jak Krotowskich i innych. Miałżeby „ubogi“ Łasicki, tak głośny później pisarz i uczyony, bawiąc na naukach w Helweeyi i niemając znikąd innej pomocy, parąc się dla utrzymania r. 1562 i 1563 drukarstwem u Frobena w Bazylei, i jako prosty zeccer drukarski, a może też jako korektor lub lektor, zarabiać tam chwilowo na chleb codzienny? Bardzo prawdopodobne!

= **Dr. K. Estrejcher**, dyrektor biblioteki Uniwersytetu Jagiellońskiego, jako kawaler orderu korony żelaznej III klasy, otrzymał szlachectwo austriackie z przydomkiem „Rozbierski“.

= **Pan A. Hajdecki**, b. stypendysta biblioteki im. Ossolińskich we Lwowie, a obecnie kapitan-audytur w Józefstadzie w Czechach, drukuje w lipskim dwutygodniku „Zeitschrift für Instrumentenbau“, obszerną rozprawę: „Beiträge zur Geschichte der nachitalienischen Geigenbaukunst“. O ile nam wiadomo, przygotował pan A. H. także w języku polskim napisaną „Monografią skrzypców“, lecz na próżno ogląda się dotychczas za nakładcą na swoje prace.

= **P. Kl. Kantecki**, powołany na dyrektora biblioteki i zbiorów muzealnych Towarzystwa przyj. nauk w Poznaniu, opuścił już bibliotekę im. Ossolińskich we Lwo-

wie, gdzie jak najpiękniejsze po sobie zastawił wspomnienie, i obejmuje z dniem dzisiejszym, 1 kwietnia, urzędowanie na swoim nowém a tak zaszczytném stanowisku.

= **Ks. Wł. Knapieński** drukuje od końca stycznia w warszawskim „Przeglądzie katolickim“ bardzo interesująca rozprawa: „Pytanie o autorze ksiąg O naśladowaniu Chrystusa“. Ciekawa, komu uczony ks. autor, który niedawno tak nielitościwie obeształ się z Fryczem Modrzewskim, przysądzi ostatecznie autorstwo dziełka „De imitatione Christi“: św. Tomaszowi z Kempis, czy też kanclerzowi Gersonowi, lub opatowi Gersenowi?

= **Kosmos**, organ Towarzystwa przyrodników im. Kopernika we Lwowie, miesięcznik wzorowo pod każdym względem redagowany i przynoszący zaszczyt tak nauce polskiej, jak Towarzystwu i redaktorowi swemu, prof. drowi Br. Radziszewskiemu, użala się w przedostatnim zeszytce: „Nie nasza w tém wino, że Kosm. jest tak mało znaném pismem. Wszystkim dziennikom codziennym, wychodzącym we Lwowie, posyłamy Kosm. bezpłatnie i bez wymiany. Sądziłiśmy, że przynajmniej pisma te powinny się czuć w obowiązku zawiadomiać publiczność o treści wydawanych przez nas raz na miesiąc zeszytów. Tak jednak się nie dzieje. Wprawdzie robiono nam propozycje, abyśmy sami napisali artykuł pochwalny o Kosm., podobny jednak sposób reklamy za nadto jest nam wstrętny, abyśmy się go chwycić mieli“.

= **Księgarnia J. Rosenhejma** w Brodach, razem z wypożyczalnią ksiąg, przeszła na własność jego zięcia, p. F. Westa; wyprzedaż nakładów i drukarnie zachował p. Rosenhejm jeszcze dla siebie.

= **Księgarnię nową** w Kaliszu otwiera około św. Jana r. b. pan M. Hofmański.

= **Księgarnię nową** w Ostrowie w W. ks. Poznańskim, połączoną „z składem muzykaliów i przedaży przyborów piśmiennych“, otworzył z końcem marca p. Wł. A. Trampeżyński (tak!).

= **Księgarnię katolicką** w Poznaniu otworzył przed miesiącem pp. R. Kozłowski i B. Twardowski.

= **Księgarnię nową** w Poznaniu, połączoną „z składem muzykaliów, wypożyczalnią takowych i czytelnia polską, francuską, angielską i niemiecką“, otworzył z końcem marca p. A. Cybulski.

= **I. Kukuljević** z okazji wystawy bibliograficznej w Peszcie, o której w przeszłym przetrz krótką uczyniliśmy wzmiankę, ogło-

sił w 1 kwartalniku z r. b. wydawanéj w Zagrzebiu „Kroatische Revue“, treściwy zarys dziejów drukarstwa w Chorwacyi p. t. „Der Buchdruck in Kroatien im XVI und XVII Jahrhundert“ (str. 43—50), z którego kilka danych wyjmujemy. Drukarnie w Chorwacyi nastąpiły w porządku następującym: r. 1506 w Senju (Zengg), założoną przez mistrza Grzegorza Senjanina, r. 1527 w Zagrzebiu, r. 1531 w Rieccie, r. 1587 w Warasadyńie. W wieku następnym, po reformacyi, nie mieli Chorwaci własnej drukarni, lecz ogłaszali swoje płody we Włoszech; dopiero przy końcu XVII stulecia założył nową oficynę typograficzną P. Vitezović w Zagrzebiu, gdzie obecnie jest już sześć drukarni chorwackich.

= **Pan H. Merczyng** w obszernym fejletonie „Pruscy Mazurzy i wydawnictwa p. Giersza“, umieszczonym w warszawskiej „Gazecie polskiej“, nr. 56 z 11 marca, rozbieiera szczegółowo wydawany w Królewcu już rok dwudziesty czwarty przez p. Giersza z Leca „Kalendarz“ dla Mazurów w Prusiech książecyeh, i ubolewa bardzo nad jego tendencyami „prusofilskimi“. Wydawca, p. Giersz, jest już przeszło „siedmdziesięcioletni“ starzec, w r. b. obchodzić będzie właśnie „jubileusz pięćdziesięcioletni jako autor“, i dlatego też słusznie dodaje pan H. M., że „należy koniecznie pomyśleć o wysłaniu kogoś, kto by mógł zastąpić p. Giersza, otworzyć polską ludową księgarnię w Elku albo Lecu, i zacząć seryj wydawnictw ludowych mazurskich“.

= **Niemcy** wydrukowali w ciągu r. 1881 nowych dzieł i broszur 15-191.

= **Notatnikowi bibliograficznemu** i jego autorowi, p. H. Glińskiemu, nie szczędzą zasłużonego uznania obydwa najpoważniejsze nasze miesięczniki: „Biblioteka warszawska“ z lutego i „Ateneum“ z marca.

= **Św. p. dr. J. J. Ossowski**, zmarły przedwześnie młody uczoney — jak donosi dr. Max. Andryson z Królewca w warszawskim „Wędrowcu“, nr. 1001 z 9 marca — zostawił między innymi także „liczne notatki i wyciągi bibliograficzne litewsko-słowiańskie, polskie, ruskie i czeskie“.

= **Papieru** wyrabiają Niemcy — według obliczeń dra Rudla z Drezna — rocznie 244-300-000 kilogramów, w 185 fabrykach na 785 maszynach!

= **Żeg. Pauli**, zasłużony nasz archeolog i uczoney Nestor-bibliograf, zrobił wcale ważne odkrycie, że nabyty dla biblioteki im. Czartoryskich biały kruk z r. 1552, o którym w przeszłym nrze krótko wspomnieliśmy, przełożony został z polskiego

na język czeski r. 1573. Tłumaczenie wyszło u A. Graudenca w Litomyśli pod nieznanym napisem, Jungmann w „Historji literatury czeskiej“ z r. 1849, str. 141 nr. 226, opisuje je jako „Komedya o żebracich“, wyłożoną „z polského“, podług zdefektowanego egzemplarza bez karty tytułowej, ale występujące w niej osoby zgadzają się w zupełności z osobami w naszej „Tragedyi żebraczej“ z r. 1552. Sprawa cała, że tu jeszcze kilka słów od siebie dodamy, przedstawia się nawet teraz nadzwyczaj ciekawie. Polskiej „Tragedyi żebraczej“ z r. 1552 dochował się tylko tytuł i niecałe trzy kartki pierwsze, czeskiego zaś przekładu z r. 1573 ocalał natomiast egzemplarz cały, ale bez karty tytułowej, skąd go też już w naszym czasie, r. 1877 z datum r. 1878, przedrukował w Pradze w całości dr. J. Jireček w dziełku „Staročeské divadelní hry“ („Památky staré literatury české, vydávané Matiči českou, č. III“) na str. 73—108, jako „Žebrákův s kupcem hádaní, pod způsobem tragedie spravené, z řeči polské přeložené“. Tak więc zdefektowany oryginał polski i bratni mu choć uszkodzony przekład czeski na pożytek nauki i jej postępu nawzajem podtrzymywał się będą!

= **Ad. Piliński** i jego reprodukcje ksiąg xylograficznych i rzadkości bibliograficznych, nabrały już wielkiego i zasłużonego rozgłosu w świecie uczonym. „Wiadomo — pisze w „Bibliotece warszawskiej“ z lutego kronikarz paryski — że biegły nasz artysta wynalazł sposób odtwarzania pierwotnych xylografi z nadzwyczajną wiernością: wszystko tu oddane najściślej, nawet plamy na żółtym papierze. Ważny to nabytek dla miłośników starych ksiąg i dla saméj archeologii, owo rozpowszechnianie białych kruków, kryjących się po uprzywilejowanych tylko bibliotekach. Ukazało się obecnie siedm woluminów, reprodukowanych według wzorów XV wieku: „Apokalypsa św. Jana“, „Biblia ubogich“, „Ars memorandi“, „Ars moriendi“, „Modlitwa pańska“, „Pieśń pieśni“ i „Taniec śmierci“. Egzemplarze z kolorowaną ryciną wypadają po 600 franków, na grubym papierze bez ryciny po fr. 100“.

= **Rękopisy** nabyty dla biblioteki im. Ossolińskich we Lwowie: „Liber in se continens brevia apostolica Monti argentino servientia, liberationem animae, ingressum duodecies mulierum et alia“, pergam. z w. XVII, odnosi się do oo. Kamedułów białskich pod Krakowem.

= **Rosyjskie pisma**, oprócz artykułów, podanych między „Nowościami“, drukują obecnie — jak nam łaskawie donoszą —

jeszcze następujące bliżej nas obchodzące prace: „Mazepa“ historyka Kostomarowa, w „Russkaja mysl“ (Moskwa); „Marina Mniszek“, poemat Alexandry Lwowoj, w „Russkaja riecz“ (Petersburg); „Russkoje dzieło w litowskiej Rusi“ P. Morozowa, w „Russkaja riecz“; przekłady z H. Sienkiewicza, w „Russkaja mysl“; przekład J. Lama „Idealistów“, w „Russkaja riecz“; dalszy ciąg Storożenki „O Klono-wiczu“, w kijowskich „Izwestijach uniwersyteckich“; dalszy ciąg „Kriestjanie w siewiero-zapadnom kraje“, w petersburskim „Ustoi-żurnal“.

= **Fr. Soennecken**, uczony księgarz lipski, w niedawno wydaném dziełku: „Das deutsche Schriftwesen und die Nothwendigkeit seiner Reform“, w następujący sposób zestawia korzyści z zaprowadzenia w drukach i piśmie niemieckim liter łacińskich, zamiast używanej dotychczas kończastej szwabachi: 1. Nauka czytania i pisania w szkołach ludowych pójdzie prościej i łatwiej; 2. Okrągłe litery łacińskie mniej psuć będą oczy od szwabachi; 3. Ich harmonijne rysy podziałały ożywczo na obudzenie poczucia piękna w ludzie prostym; 4. Litery łacińskie ułatwią obcym nauczanie się języka niemieckiego; a wreszcie 5. Zaprowadzenie jednego kroju liter w drukarniach niemieckich, jak to jest u innych narodów europejskich, przyczyni się także do zaoszczędzenia tak czasu jak i innych wydatków drukarskich.

= **Dr. K. Stromenger**, bibliotekarz Towarzystwa prawniczego we Lwowie, zajmuje się obecnie uporządkowaniem biblioteki Tow. i założeniem dla niej katalogu.

= **Towarzystwo czytelników ludowych** w Poznaniu — według „Sprawozdania“, przedłożonego na posiedzeniu 2 marca w Poznaniu — liczyło z końcem r. 1881 członków 1750, między którymi przeszło 400 współpracowników. Dochodu miało T. 12-582 marek, rozchodu 11-381 m., założyło 149 nowych biblioteczek ludowych, zakupiło książek 29-779 za 11-260 m., i wydrukowało w zakładzie własnym 25-050 egzemplarzy dziełek ludowych.

= **Towarzystwo farmaceutyczne warszawskie** obrało bibliotekarzem swoim na r. 1882 p. Michała Mutniańskiego.

= **Towarzystwo lekarzy wołyńskich** w Żytomierzu zakupiło w r. 1881 za 100 rubli książek lekarskich.

= **Towarzystwo wzajemnej pomocy** członków sztuki drukarskiej we Lwowie — jak donoszą pisma tamtejsze — liczy obecnie: członków czynnych 125, i posiada majątku 17-449 złr.; przychody jego w drugim pół-

roczu r. z. wynosiły 2'838 zlr., rozchody zaś na pensje emerytów, wdowy, sieroty i wsparcia 2'400 zlr.

= **O. Wacław Kapucyn**, nazywany przed laty na świecie Edward Nowakowski, a jako pisarz z owego czasu znany pod kryptonimami E. N. i E. z S. (= Edward z Sulgostowa), niegdyś bibliotekarz św. p. Konst. Świdzińskiego a potem przez dwa lata margrabiego Al. Wielopolskiego, obecnie zaś kaznodzieja i bibliotekarz u oo. Kapucynów w Krakowie, zebrał bardzo bogate materiały do szczegółowej „Bibliografii Syberii“, znanéj sobie dobrze z wieloletniego tam pobytu. Podług udzielonych nam łaskawie przez niego notatek, dzieła Ludwika z Bończe Sienickiego z r. 1754: „Dokument osobliwego miłosierdzia boskiego“, które jako nowo odkryte i zawierające „najdawniejszy opis“ Syberii opisała obszernie warszawska „Gazeta polska“ w nrach 31, 32 i 41 z 9, 10 i 21 lutego, a za nią inne pisma nasze, nie można uważać ani za „nowo“ odkryte, ani za zawierające „najdawniejszy“ opis Syberii. Sienickiego „Dokument“ odkrył, opisał szczegółowo i wszystko, co potrzeba z niego przedrukował św. p. L. Siemiński w krakowskim „Czasie“ r. 1874, nr. 16, 18, 19 i 23, z 21—29 stycznia. Najdawniejsze zaś relacje o Syberii zostawił: 1. Jezuita o. Andrzej Kaweczyński, r. 1654 z Nowogródka zaprowadzony „in latomias Siberias“, które za powotem obszernie opisał, jak świadczy Rostowski w „Historii Societatis Jesu“ (str. 400); 2. Adam Kamiński Dłużyk, „wzięty r. 1657 w potrzebie“ i wysłany do Syberii „nad rzekę Amur“, gdzie do końca r. 1660 przebywał i czego dosyć szczegółowo zostawił „Dziaryusz“, ogłoszony drukiem r. 1874 w Poznaniu, przez ks. A. Maryńskiego w „Warcie“, książce zbiorowej ofiarowanej ks. Fr. Bażyńskiemu, w 4ce, str. 378—388.

= **Pan A. Wolniewicz** ze Żrenicy w Poznańskim poddał w „Bluszczu“ warszawskim, nr. 11 z 15 marca, wcale piękną myśl: założenia drogą publicznej ofiarności, dla przebywających gromadnie cudzoziemców w Karolowych warach (Karlsbad) w Czechach, w domu „Pod strzałą“, gdzie autor „Grażyny“ mieszkał, biblioteki rozmaitych przekładów dzieł Ad. Mickiewicza. „Najwięcej przysługi w tym względzie — dodaje „Bluszczy“ od siebie — mogliby téj myśli oddać pp. księgarze, dla których ofiara jednego egzemplarza książki posiadanej na składzie nie byłaby uciążliwą“.

= **Wystawę papieru i wszelkich używanych do jego wyrabiania materiałów i maszyn, urzęda w sierpniu r. b. w Paryżu tamtejszy „Cercle de la librairie et de l'imprimerie“.**

= **T. Zielńskiego** z Kijowa praca „Die letzten Jahre des zweiten punischen Krieges“, wydana w Lipsku r. 1880, doczekała się bardzo pochlebnej krytyki bezimiennéj w nrze 10 z 4 marca lipskiego czasopisma „Literarisches Centralblatt für Deutschland“, redagowanego przez prof. dra Zarnkego.

= **Zabronione w Austrii:** Odezwa Stowarzyszenia socjalistycznego „Lud polski“. — E. Zoli Nana, przekład z francuskiego. Kraków, nakł. S. Landaua, druk. W. Korneckiego, 1882.

= **Zabronione w Prusiech:** Program robotników, odczyt F. Lassale'a. Lwów, nakł. Księgarni polskiej, druk. związkowa, 1878.

= **Zmarli:** Dr. med. Edward Cozel, w r. 1878 i 1879 bibliotekarz Czytelni akademickiéj w Krakowie, autor wydanego w 1878 „Katalogu dzieł znajdujących się w bibliotece Czytelni akad. w Krakowie z końcem r. 1878“, † w Krakowie 27 lutego w 26 roku życia. Cześć jego pamięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniej chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: **ALF. (SZCZEPAŃSKI)**. Na greckiej lirze. Wiedeń i Warszawa. 1 zlr. 50 cent. — **AMICIS E. de Marokko**. Warszawa, red. Wędrowca. 1 rub. 50 kop. — **DYGASIŃSKI Ad.** O kanarku, lekeya pogładowa. Piotrków. 10 kop. — **ERCKERT R.** Der Ursprung der Kosaken. Berlin, Dümmler. 50 fenig. — **GRAFF A.** O regulatorach. Warszawa. 1 rubel. — **KOLECZKO W.** Zasady urządzenia lasów. Warszawa, Gebethner i Wolff. 1 rub. 50 kop. — **Rozprawy Wydziału mat. - przyr. Akademii umiej.**, IX. Kraków. — **ŚWIEŻAWSKI E. S.** Epopeja ludowa o Chrobrym. Warszawa, Gebethner i Wolff. 2 rub. 40 kop. — **SZUMLAŃSKA P.** Smaczne ciasta. Warszawa. — **WITKOWSKI dr.** Anecdotes médicales. Paris, Marpon et Flammarion. 3 franki 50 cent. — **WROTNOWSKI A.** Ceny cukru. Warszawa. 50 kop. — **ZELT J.** i **BEYER K.** Nowy skorowidz monet polskich. Warszawa. 1 rubel. — **BELCIKOWSKI Ad.** Wieczór w Czarnolesie, scena liryczna. Kraków. — **LUCHS H. dr.** Schlesische Landes- und Städtewappen. Breslau, Trewendt. 2 marki 50 fenig.

OGŁOSZENIA.

Poszukuje za cenę, choćby wyższą od księgarskiej:

1. SKOBEL F. K. „O skażeniu języka polskiego, osobliwie w Galicyi“, poczet I. Kraków, 1872, III wydanie (w najgorszym razie II wydanie z r. 1871).
2. KRASICKI Marcin. „Pisma rozmaite“, tomów 4. Wilno, 1837/8.

(3—3) **Xawery Krasicki**
gubernia wołyńska przez Horochów
w Chołoniowie.

Księgarnia G. GEBETHNERA i SP. w KRAKOWIE poszukuje:

NIWICKI Święt. Zygm. Hebdomada sancta seu Christus rex, iudex, mediator, pater, benefactor, redemptor, sponsus, wydanie gdańskie z r. 1692 lub późniejsze.

— Toż, po polsku: Tydzień święty i t. d., wydanie gdańskie z r. 1692 lub późniejsze.

Przegląd polski z r. 1867 lipiec, z r. 1869 wrzesień i listopad, z r. 1870 stycznia i luty.

PRZEGLĄD sądowy i administracyjny, wychodzi we Lwowie co środy pod redakcyą dra Ernesta Tilla. Prenumerata roczna z przesyłką: 7 zhr. = 6 rs. = 20 marek.

Treść nrów 9—12 z 1—22 marca 1882: Uchwały Akademii prawa międzynarodowego w sprawie wydawania przestępców, zapadłe w Oxfordzie we wrześniu r. 1880, podał ze wstępem i uwagami dr. Fr. Kasparek (9—12); Pro i contra w sprawie podzielności gruntów włościańskich (10, 11); Praktyka sądowa i administracyjna; Orzeczenia Trybunałów kasacyjnego i administracyjnego; Wiadomości urzędowe i potoczne; Inzeraty.

KŁOSY, czasopismo ilustrowane tygodniowe, wydawane przez S. Lewentala w Warszawie. Prenumerata kwartalna: 2 rs., z przesyłką 3 rs.; w Krakowie 3 zhr. 30 ent., z przes. 4 zhr.; we Lwowie 3 zhr. 60 ent., z przes. 4 zhr. 40 ent.; w Poznaniu z przes. 2½ talara.

Treść nrów 869—872 z 23 lutego — 16 marca 1882: Żonaty bez żony, powieść, przez St. Sobieskiego (869—872); Wiersz J. Słowackiego do L. Norwida (869—870); St. Witwicki i St. Garezynski, z opowiadań Deotymie przez A. E. Odyńca (869, 872); Z powodu artykułu o Cienistój, przez Lucyą z Gedrojców Rautenstrauchową (869); Pamiętki po Szekspirze w Stratfordzie, przez g. (869); Stefan Batory jako myśliwiec, przez A. Pawińskiego (869, 870); Losy parowca Żaneta, przez K. J. (869); Paulina Krakowowa, przez A. P. (870); Loki i Zyguna, przez A. P. (870); Strona N. P. Maryi Passawskiej, przez A. Pługa (870, 871); Arkadya (870); Bertold Auerba, przez T. Chońskiego (870, 871); Anna z Mieleniewskich Blocka, opowiadanie dra Antoniego J. (871, 872); Urywki higieniczne i lekarskie, przez prof. H. Łuczkiwicza (871, 872); Władysław Nehring, przez K. Plebańskiego (871, 872); Zwaliska zamku w Solcu, przez A. P. (872); Wieszcza gór, przez A. P. (872); Jan Amos Komensky, przez J. F. Gajslera (872); Korespondenya ze Lwowa i Chicago Ill., przez E. W. (869); Listy J. I. Kraszewskiego (870); Kronika paryska, przez Nekandę (871); Przegląd teatralny, przez J. Kaszewskiego; Przegląd polityczny; Przegląd artystyczny, przez H. Struvego; Przegląd literacki, przez L. Piccolominiego; Wiadomości z pola literatury, nauki i sztuki; Nekrologia; Pokłosie, przez Quisa; Dodatek: Pompon Hektor Malota, tłum. z francuskiego przez K. Kulikowską.

NOWE NAKŁADY KSIĘGARNI

Gebethnera i Wolffa w Warszawie:

- BYKOWSKI Piotr Jaxa. Faktor hetmański, powieść zeszytowa. 90 kop.
- GLIŃSKI Henryk. Tylko doktor, szkice powieściowe. 75 kop.
- HODI T. Pan Ślepy Paweł. 1 rs. 20 kop.
- KARWICKI Józef Dunin. Szkice obyczajowe i historyczne. 1 rs. 20 kop.
Treść: Z przeszłości Wołynia; O Michale Brzostowskim; O Puławach, o hetmanowej Rzewuskiej i o rewii w Hrehorówce; O szkołach krzemienieckich; O Tadeuszu Czackim; Wspomnienia o Sławucie; Opisanie koronacji cudownego obrazu Matki boskiej podkamienieckiej w dniu 15 sierpnia 1727; Wspomnienie o Łucku, Ostrogu i Otyce; Relacya pogrzebu Adama Sieniawskiego, kaszt. krak., hetm. W. k.; Dyaryusz wesela Stan. Denhoffa, woj. połock., hetm. p. W. ks. l., z Zofią Sieniawską, kasztelaną krakowską.
- Kwiaty rodzinne, wybór poezyi polskiej, ułożony przez Narcyzę Zmichowską. 1 rs. 50 kop., w ozdobnej oprawie 2 rs. 40 kop.
Zbiór ten obejmuje 200 wyborowych utworów 68miu poetów i pod względem ilości i rozmaitości przewyższa wszystkie dotychczas wydane antologie polskie.
- LUBOWSKI Edward. O ludzkich przywarach, studia według obcych dzieł opracowane i przyswojone. 1 rs. 20 kop.
- PASEK Jan Chryzostom. Przygody, według jego pamiętników opowiedział dla młodzieży Jerzy Laskarys, z 8ma chromolitogr. i 15ma drzeworytami rysunku Ant. Zaleskiego. W ozdobnej oprawie 3 rs.
- Rocznik pedagogiczny, wydawany staraniem i pod redakcją S. Dicksteina przy współudziale wielu pedagogów, rocznik I. 2 rs. 50 kop.
- SCHERR Jan dr. Historia literatury powszechnej według 6tego niem. wyd. przełożona, w osobnych przypiskach uzupełniona i w dziale literatur słowiańskich znacznie pomnożona przez Br. Zawadzkiego. Cena prenumeracyjna za 6 zeszytów czyli dwa duże tomy 5 złr. Dotąd wyszły 4 zeszyty.
- SIENKIEWICZ Henryk. Pisma, wydanie 2gie, 4 tomy, tom po 1 rs.
Treść: Stary szuga; Hania; Szkice węgiem; Janko muzykant; Listy z podróży po Ameryce; Listy z Rzymu i Paryża; Komedya z pomyłek; Przez stopy; Orso; Z pamiętnika nauczyciela; Czyja wina? Za chlebem.
- SMOLKA Stanisław. Szkice historyczne, serya I: Niepoprawny ród; Witold pod Grunwaldem; Długosz; Unia z Czechami; Słowo o historii. 2 rs.
- SZUJSKI Józef. Opowiadania i roztrząsania historyczne, p. 1° ne w latach 1875—1880. 3 rs.
Charakterystyka Kazimierza W.; Maćko Borkowicz i pierwsza Konańska rycerska r. 1352; Warunki traktatu kaliskiego r. 1343; Ludwik Jagierski i bezkrólewie po jego śmierci; Kraków aż do początku XV w.; Jeszcze o elekcyi z epoki Jagiellonów; Stanowisko Długosza w historyografii europejskiej; Artykuł o wypowiedzeniu posłuszeństwa; O przeszłości naszego cywilizacyjnego rozwoju.
- WILCZYŃSKI Alfons, autor Kłopotów starego komandanta. Wołyń robocze, obrazki z życia poeciwców. 1 rs. 20 kop.

Pomocnika księgarskiego,

któryby się wykazał dobrymi świadectwami i znajomością zawodu, poszukuje
(2—2) księgarni SEYFARTHA i CZAJKOWSKIEGO we Lwowie.

Księgarnia J. UNGRA w PETERSBURGU, plac Kazański 7:

„Gwiazda“, kalendarz petersburski „Notatnik bibliograficzny“ za rok
na rok 1882. Cena kop. 60, 1880 i połowę 1881. Cena 30
z przesyłką kop. 80. kop., z przesyłką 40 kop.

Portret Adama Mickiewicza na stali.

Cena kop. 50, z przesyłką 60 kop. Nb! 10 kop. z każdego egzemplarza
na pomnik Mickiewicza.

CZASOPISMO Towarzystwa aptekarskiego,

organ tegoż Towarzystwa i gremium aptekarzy Galicyi wschodniej, wy-
chodzi już rok 11 we Lwowie 1 i 15 każdego miesiąca jak najregu-
larniej, w objętości 1—1½ arkusza druku, przyjmując wszelkie ogło-
szenia po cenach nader umiarkowanych.

Przedpłata wynosi: dla członków Towarz. rocznie zhr. 4:30, półrocznie zhr.
2:20; dla nieczłonków w państwie rakuskiem rocznie zhr. 6:30, półrocznie zhr. 3:20;
w Warszawie rocznie rbs. 4 kop. 50; w Król. polskiem i carstwie rosyjskiem rocznie
rbs. 5 kop. 20; w Niemczech marek 12; w Belgii, Francyi i Szwajcaryi franków 15.

Redaktor części umiętniej: dr. Miecz. Dunin Wąsowicz, docent Uniwersytetu.
Wszelkie korespondencye uprasza się adresować wprost do redaktora: Lwów, ulica
Sobieskiego 30.

Administracya we Lwowie w aptece p. A. Mussila, ul. Żółkiewska. — W War-
szawie główny skład u Gebethnera i Wolffa.

W administracyi są jeszcze do nabycia wyszłe roczniki „Czasopisma“, od 5
począwszy, po 4 zhr. 20 cent.

Pod redakcyą prof. dra Br. Radziszewskiego wychodzi we Lwowie czasopismo:

KOSMOS, organ Towarzystwa przyrodników imienia Kopernika.

Prenumerata wynosi: we Lwowie rocznie 5 zhr., półrocznie 2 zhr. 50 cent.,
w cał. Austrii z przesyłką pocztową 6 zhr., półrocznie 3 zhr.; w całych Niemczech
z przesyłką pocztową 12 marek, półrocznie 6 marek; we Francyi i Belgii z prze-
syłką pocztową 14 franków, półrocznie 7 franków.

Prenumerować można we wszystkich księgarniach krajowych i zagra-
nicznych.

SZKOŁA, tygodnik pedagogiczny, organ Towarzystwa pedagogicz-
nego, wychodzi we Lwowie pod redakcyą prof. Lucyana Tatomira.

Cena roczna: w państwie austriackiem 4 zhr., dla zagranicy 3 talary.

Trzyć mrow 8—11 z 25 lutego — 18 marca 1882: Roboty kobiece szkolne ze
względu higieniczno-pedagogicznego, przez dra T. Żulińskiego (8—11); Projekta
odnoszące się do organizacyi szkół etatowych we Lwowie (8, 11); Rady prakty-
czne dla nauczycieli początkujących, przez J. N. Wasunga (8—11); Ustęp z cza-
sów Komisji edukacyi nar., przez Sz. Parasiewicza (9); Praktyczny sposób nauki
spiewu w ochronkach, w klasie II i III szkół ludowych, przez J. Czubskiego (10, 11);
Sprawy Towarzystwa pedagogicznego; Inseraty.

Nowości otrzymane przez księgarnię

G. Gebethnera i Spółki w Krakowie:

- ABRAHAM Władysław. Pojęcie i stanowisko kradzieży w prawie polském. 20 cent.
- EURYPIDES. Tragedye, przekład z greckiego Z. Węclewskiego, część I: Życie i dzieła Eurypidesa; Akestys; Andromache; Bachantki; Fenicyanki; Hekabe; Medea.
- — Część II: Ifigenia w Aulidzie; Ifigenia w Tauryi; Orestes; Rezos; Cyklop; Hipolit; Elektra.
- Cena każdego tomu 3 złr. 60 cent., każdej tragedyi osobno 60 cent.
- FITZ-WILLIAM lord. Listy protestanta o katolicyzmie w polityce i w społeczeństwie, z francuskiego przełożył Adam Morawski. 50 cent.
- GORZKOWSKI Maryan. O artystycznych czynnościach Jana Matejki, począwszy od lat jego najmłodszych t. j. o roku 1850 do końca roku 1881, z dodaniem niektórych szczegółów do tegoż okresu odnoszących się. 1 złr.
- HOMER. Iliada, przełożył wierszem miarowym Paweł Popiel, b. prof. b. Szkoły głównej warsz., wydanie drugie przejrzone, przez tłómacza. 1 złr. 50 cent.
- KAPLIŃSKI Leon. Emir Rzewuski. 60 cent.
- LENARTOWICZ Teofil. Złote serce, wiersz ku czci Piara Stanisława Hieronima Konarskiego. 30 cent.
- POLKOWSKI Ignacy ks. Skarbiec katedralny na Wawelu w 32 tablicach autografowanych, z objaśnieniami. 4 złr.
- SOFOKLES. Edyp król, przekładania Franciszka Weżyka, wydanie nowe. 40 cent., na papierze welinowym 50 cent.
- Uroczystość pochowania serca ks. Stanisława Konarskiego Piara w kościele ks. Piarów krakowskich w dniu 13 lutego 1882 roku. 40 cent.
- WERGILI. Eneida, przekładania Franciszka Weżyka, wydanie nowe. 1 złr. 60 cent., na welinie 1 złr. 80 cent.
- ZAWILIŃSKI Roman. Brzeziniacy, szkic etnogr. 50 cent.
- Gwara brzezińska w starostwie ropczyckim, studjum dyktologiczne. 60 cent.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Władysław Wisłocki.